

верюваних тут етичних систем. Як сказано, все се не нове. Але бажючи справді збагнути галузь і задачу життя, ми не повинні ждати ніяких богів на явищених откровеннях. Мені ва- пригадує ся той багатий молодик у єрмитаїю. Від самої молодости він говорив волю, життя, мір, відношення, хоче освіту- ги і чини життя. Христос : дитя добу, коли йому бути доско- ваним, продири сьомою і доброті і ласки і пристрасті. Коли моло- дець почув се свого, в дитинстві сумнію. Він не хотів доброго. Завсідги я роздумував над тим, чи він і не о того відійшов сумнію, бо мав пристрасті свої і свої. Очевидно був се зорем добрих хлопчиків, освітлених молодим чоловіком, що жив нісмі офіційною мовою і офіційною мораллю. Почував се недостатні. Тому він ішов до Бога і в переді нехати щось справді нового, величезного. Але Бог не дає ніякої інш- шої ради, як: люби людину! Ми не повинні шукати ніяких темних, надвнично глибоких, нових форм, не повинні дожидати ніяких послідних слів на всі загадки життя. Ті за- гадки старі-старезні, та й відповіді на них також старезні. І багато відповідий добрих і правдивих. Певно, для тебе бу- дуть вони правдиві аж тоді, коли ти сам і в своїх тобі власти- вих обставинах розчовнаєш їх змісл. Тоді багато з того, що ми вже чули, набере для нас нового значіння. І так підемо на перед, бачучи в новім світлі те, що ми вже знали перед тим, відкриваючи в старому зовсім нові прикмети. Тим і покаже ся глибина нашого думання і розуміння, що власне в тім зуміємо щось пізнати, що вже давно звисне, що чуємо дець у день, з чим ми звикли ся і про що були переконані, що розуміємо се вже зовсім добре.